

**Bryssel den 12 juni 2025
(OR. en)**

7819/25

**Interinstitutionellt ärende:
2021/0213(CNS)**

**FISC 93
ECOFIN 401
ENER 97
ENV 240
CLIMA 102**

I/A-PUNKTSNOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Översyn av energiskattedirektivet – Lägesrapport

I lägesrapporten i bilagan till denna not presenteras ordförandeskapets syn på arbetsläget och på de framsteg som gjorts i behandlingen av det ovannämnda förslaget under första halvåret 2025.

Coreper uppmanas att ta del av ordförandeskapets lägesrapport enligt bilagan till denna not och översända den till rådet.

Rådet (ekonomiska och finansiella frågor) uppmanas att som en A-punkt vid ett kommande möte ta del av ordförandeskapets lägesrapport enligt bilagan till denna not.

Översyn av energiskattedirektivet
Lägesrapport från ordförandeskapet

I. INLEDNING

1. Den 14 juli 2021 lade kommissionen fram ett förslag till rådets direktiv om en omstrukturering av unionsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (omarbetning)¹ (*förslaget till energiskattedirektiv*).
2. Förslaget till energiskattedirektiv ingår i 55 %-paketet², som syftar till att genomföra EU:s ambitiösa mål att minska utsläppen med minst 55 % fram till 2030 jämfört med 1990 års nivåer och att uppnå klimatneutralitet senast 2050. Paketet består av förslag som är sammankopplade med varandra och som har samma mål: en rättvis, konkurrenspräglad och grön omställning fram till 2030 och därefter. Det omfattar en rad politikområden och ekonomiska sektorer: klimat, energi och bränslen, transporter, byggnader, markanvändning och skogsbruk.
3. Förslaget till energiskattedirektiv har följande mål:
 - a) Att skapa en anpassad ram som bidrar till EU-målen för 2030 och målet om klimatneutralitet senast 2050 inom ramen för den europeiska gröna given. Detta skulle innefatta en anpassning av beskattningen av energiprodukter och elektricitet till EU:s energi-, miljö- och klimatpolitik, vilket skulle bidra till EU:s insatser för att minska utsläppen.
 - b) Att skapa en ram som upprätthåller och förbättrar EU:s inre marknad genom att uppdatera omfattningen av skattepliktiga energiprodukter och skattesatsernas struktur samt rationalisera medlemsstaternas användning av skattebefrielser och skattenedsättningar.
 - c) Att bevara förmågan att generera intäkter för medlemsstaternas budgetar.

¹ 10872/21.

² 10849/21.

4. Kommissionen anser att dessa mål skulle kunna uppnås genom att man går över från beskattning baserad på volym till beskattning baserad på energivärde, genom att det införs en rangordning av skattesatserna utifrån deras miljöprestanda och genom att man begränsar incitamenten för användning av fossila bränslen. Enligt denna rangordning skulle konventionella fossila bränslen, såsom dieselbrännolja och bensen, beskattas enligt den högsta skattesatsen och el enligt den lägsta.
5. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén antog sitt yttrande den 20 januari 2022³, och Regionkommittén antog sitt yttrande den 27 april 2022⁴. Europaparlamentet har ännu inte avgett sitt yttrande.

II. LÄGESRAPPORT OM RÅDETS ARBETE

6. Analysen av förslaget till energiskattedirektiv inleddes i arbetsgruppen för skattefrågor (indirekt beskattning – punktskatter/energibeskattning) (arbetsgruppen för skattefrågor) i september 2021. Arbetsgruppen för skattefrågor (hög nivå) (högnivågruppen) har diskuterat ärendet vid flera tillfällen.
7. Den 7 december 2021 tog Ekofinrådet del av ordförandeskapets lägesrapport om förslagen i 55 %-paketet, som också omfattade förslaget till energiskattedirektiv⁵. Den 17 juni 2022 tog Ekofinrådet del av ordförandeskapets lägesrapport om förslaget till energiskattedirektiv⁶. Den 6 december 2022 höll Ekofinrådet en riktlinjedebatt om förslaget till energiskattedirektiv⁷ och gav politisk vägledning om det fortsatta arbetet. Ministrarna stödde generellt ordförandeskapets mer flexibla inställning och bad om lösningar på kvarstående frågor.
8. Den 10 december 2024 höll Ekofinrådet en riktlinjedebatt om förslaget till energiskattedirektiv⁸ och gav politisk vägledning.
9. Den tekniska analysen har fortsatt i rådets förberedande organ, med beaktande av den politiska vägledningen.

³ 5615/22.

⁴ 7822/25.

⁵ 14574/21.

⁶ 9874/22.

⁷ 14736/22.

⁸ 16174/24 REV 1.

III. FRAMSTEG UNDER FÖRSTA HALVÅRET 2025

10. Med utgångspunkt i de framsteg som gjorts av de föregående ordförandeskapen fortsatte det polska ordförandeskapet arbetet med översynen av energiskattedirektivet. Ärendet analyserades vid mötena i arbetsgruppen för skattefrågor den 30 januari, den 1 april och den 20 maj 2025.
11. Under första halvåret 2025 utarbetade ordförandeskapet, på grundval av diskussionerna vid arbetsgruppens möten, tre fullständiga kompromisstexter, varav den senaste lades fram för arbetsgruppen för skattefrågor den 20 maj⁹. Dessutom presenterade ordförandeskapet sina analyser av särskilda bestämmelser i förklarande noter, vilket underlättade diskussionerna och bidrog till framsteg i arbetet med att finna lösningar på de kvarstående frågorna.
12. En av de frågor som diskuterades var hur man kan uppnå det gemensamma målet att bevara EU-industriernas konkurrenskraft i den föränderliga globala situationen, och vilken roll energibeskattningen kan inneha i detta sammanhang. Kommissionen presenterade energibeskattningsaspekterna av sina meddelanden *Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet*¹⁰, *Handlingsplan för överkomliga energipriser – Tillvarata det verkliga värdet av energiunionen för att trygga överkomlig, effektiv och ren energi för alla i EU*¹¹, *En konkurrenskraftskompass för EU*¹² och *Europeisk handlingsplan för stål och metaller*¹³. Mot bakgrund av dessa meddelanden anser ordförandeskapet att energiintensiva sektorer, såsom mineralogiska och metallurgiska processer, behöver mer stöd. Därför anser ordförandeskapet att det är motiverat att tillåta medlemsstaterna att fortsätta att ge stöd i form av ett undantag från direktivets tillämpningsområde.

⁹ 9008/25.

¹⁰ 6515/25.

¹¹ 6601/25.

¹² 5785/25.

¹³ 7288/25.

13. Ett nytt inslag, som infördes genom förslaget till energiskattedirektiv, är bestämmelsen om automatisk indexering av minimiskattenivåerna. Syftet med indexeringen är att undvika att energiskattedirektivets ekonomiska inverkan urholkas över tid. Ordförandeskapet ledde diskussionen om indexeringsarrangemangen, särskilt i fråga om referenstiden och indexeringstaket.
14. Begreppen ”enda användning” och ”annan enda användning” förtydligades. Eftersom dessa termer gav upphov till tvivel vad gäller deras tolkning och tillämpningsområde inledde ordförandeskapet en diskussion i syfte att klargöra deras innebörd. Viss särskild användning av energiprodukter och elektricitet inom vissa ekonomiska sektorer där energiprodukter eller elektricitet används kan behöva ytterligare stöd. Därför får medlemsstaterna tillämpa särskilda skattenedsättningar (fullständig befrielse från punktskatter eller sänkta skattesatser) på sådana särskilda användningsområden. Sådana fall angavs i kompromisstexten som ”annan enda användning”. Som ett resultat av denna diskussion framhölls det att begreppet ”annan enda användning” är en underkategori av det bredare begreppet ”enda användning”. Samtidigt föreföll det nödvändigt att bibehålla begreppet ”enda användning”, eftersom det avser alla fall av användning av energiprodukter och elektricitet som omfattas av direktivets tillämpningsområde, det vill säga de som inte uppfyller definitionen av dubbel användning av energiprodukter och elektricitet. Termen ”enda användning” bibehölls i kompromisstexten, men med hjälp av de diskussioner som ordförandeskapet hade inlett gjordes det framsteg med förtydligandet av detta begrepp så att ekonomiska aktörer, skattemyndigheter och medborgare bättre kan förstå och tolka texten i det framtida direktivet.

15. Delegationerna tog upp frågan om små anläggningar som förbrukar elektricitet för eget bruk, vilken de producerar med hjälp av icke-förnybara energikällor som redan har beskattats. Enligt det nu gällande energiskattedirektivet får medlemsstaterna, förutsatt att den energikälla som används för elproduktion beskattas, undanta småproducenters elproduktion när den är avsedd för eget bruk. I förslaget till energiskattedirektiv har man bibehållit det allmänna syftet med systemet för småproducenter, men ett tröskelvärde har införts för att definiera små anläggningar. Tröskelvärdet infördes i syfte att ta itu med produktion av el från förnybara energikällor och för att ta hänsyn till möjligheten att storskaliga anläggningar kan komma i åtnjutande av en oproportionerlig skatteförmån. Detta har dock lett till en begränsning av möjligheten att undanta små anläggningar som förbrukar elektricitet för eget bruk, vilken de producerar med hjälp av icke-förnybara energikällor som redan har beskattats. Därför ändrade ordförandeskapet de relevanta bestämmelserna i kompromisstexten. Till följd av detta kommer medlemsstaterna att kunna a) undanta elproduktion för eget bruk när de energiprodukter som används för elproduktion inte är skattepliktiga energiprodukter (vind, sol, avfall osv.); syftet här är att undvika onödiga outputbördor för icke yrkesmässiga eller mycket små producenter och att ge incitament till utvecklingen av sådana anläggningar, b) undanta elektricitet som produceras med hjälp av energiprodukter som redan har beskattats i enlighet med direktivet. Detta gäller fall där den elektricitet som används i industriprocesser framställs av tillverkaren för eget bruk, till exempel med hjälp av naturgas.
16. Efter att ha granskat vissa delegationers krav beslutade ordförandeskapet att från direktivets tillämpningsområde undanta allt avfall som används för uppvärmningsändamål. En ytterligare börda i form av punktskatt skulle kunna leda till högre priser på tjänster som tillhandahålls av företag som samlar in och bortskaffar avfall. Detta skulle kunna leda till en ökning av fallen där enskilda enheter själva förbränner sitt avfall, vilket i avsaknad av lämplig infrastruktur kan leda till en ökad förorening av atmosfären på grund av skadliga gaser, eller till koldioxidläckage på grund av ökad avfallsexport till länder utanför EU. Enligt ordförandeskapet är det därför motiverat att bibehålla undantaget för avfall från tillämpningsområdet för utkastet till energiskattedirektiv.

17. Vissa ändringar gjordes i kompromisstexten i syfte att säkerställa rättssäkerhet och anpassa det framtida energiskattedirektivet till andra relevanta lagstiftningsakter. Särskilt när det gäller framtida ändringar av bilaga IX till direktiv (EU) 2018/2001 (det nya direktivet om förnybar energi) ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter för att ändra bilaga III till det framtida energiskattedirektivet i syfte att anpassa den till den reviderade versionen av det nya direktivet om förnybar energi. De nödvändiga ändringarna gjordes också i förteckningen över råvaror för produktion av avancerade biodrivmedel, flytande biobränslen och biogas (bilaga III till kompromisstexten till energiskattedirektivet).
18. För att anpassa omvandlingstabellen för effektiva värmevärden (bilaga II till kompromisstexten till energiskattedirektivet) till Kombinerade nomenklaturen (KN) uppdaterade ordförandeskapet dessutom beskrivningarna i kolumnen ”Produktnamn” samt vissa KN-nummer.
19. I en tidigare version av kompromisstexten fastställdes det att rådet får anta genomförandeakter för att ändra kategorin för en energiprodukt när dess kategori är oförenlig med dess miljöprestanda. Under diskussionen betonades det dock att enligt EUF-fördraget kan den grundläggande akten normalt inte ändras genom en genomförandeakt. Att ändra kategorin för en energiprodukt kan betraktas som en väsentlig del av förslaget till energiskattedirektiv. Det framgick att ett rättsligt genomförbart alternativ skulle vara att omvandla denna befogenhet till en översynsklausul, och ordförandeskapet reviderade kompromisstexten i enlighet med detta.
20. Skälen justerades ytterligare för att de skulle stämma överens med den normativa delen av förslaget till energiskattedirektiv.
21. Delegationerna har upprepat sina välkända ståndpunkter i vissa andra frågor. Ordförandeskapet har dock inte återupptagit diskussionerna om dessa frågor eftersom det anser att de har diskuterats grundligt under de föregående åren och att texten utgör en bräcklig kompromiss.

IV. MÖJLIG VÄG FRAMÅT

22. Ordförandeskapet anser att läget i förhandlingarna utgör en känslig balans mellan delegationernas olika åsikter, även med tanke på konkurrensaspekten, som nyligen har lyfts fram av många delegationer. Alla frågor i förslaget till energiskattedirektiv har diskuterats grundligt sedan förhandlingarna inleddes, och delegationernas ståndpunkter är allmänt kända, även om vissa av dem har förändrats.
23. Ytterligare arbete kommer dock att krävas för att man ska kunna jämka samman delegationernas ståndpunkter. Ordförandeskapet är också medvetet om att vissa tekniska justeringar och en rättslig granskning av kompromisstexten behöver göras. Ordförandeskapet noterar att delegationerna har föresatt sig att fortsätta arbetet på grundval av de framsteg som hittills har gjorts.

V. SLUTSATS

24. I detta sammanhang uppmanar det polska ordförandeskapet rådet att ta del av den föreliggande rapporten, i syfte att föra förhandlingarna framåt, med utgångspunkt i de framsteg som hittills har gjorts.
